

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PROGRAM NAUCZANIA
KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH
PGF.04.4. Projektowanie prac graficznych i publikacji

w zakresie kwalifikacji

PGF.04. Przygotowywanie oraz wykonywanie prac graficznych i publikacji cyfrowych

wyodrębnionej w zawodzie

technik grafiki i poligrafii cyfrowej 311943

Branża: poligraficzna PGF

Warszawa 2021

Autor: mgr Tadeusz Socha

Recenzenci:

Recenzent 1-nauczyciel konsultant w zakresie kształcenia zawodowego dr hab. Inż. Svitlana Khadzhynova

Recenzent 2-przedstawiciel pracodawców właściwy dla danego zawodu mgr inż. Katarzyna Maćkowska

Ekspert: mgr Damian Gajewski

Polska Rama Kwalifikacji - 4

Program opracowany we współpracy podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego wskazanego we wniosku o powierzenie grantu na opracowanie modelowego kwalifikacyjnego kursu zawodowego (KKZ): Eurokreator s.c. Rafał Kunaszyk, Anna Kunaszyk.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Oś priorytetowa II

Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.14. Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie

Konkurs nr POWR.02.14.00-IP.02-00-003/19

Opracowanie modelowych programów kwalifikacyjnych kursów zawodowych (kkz)

Spis treści

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH PGF.04.4. Projektowanie prac graficznych i publikacji

1. Wprowadzenie	4
2. Plan ogólny kursu umiejętności zawodowych Projektowanie prac graficznych i publikacji	10
2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia	10
2.2. Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom	11
2.3. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe	12
3. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych	13
4. Cele kształcenia KUZ	13
5. Programy poszczególnych zajęć	13
5.1. Program nauczania dla przedmiotu: Projektowanie graficzne i skład publikacji	13
5.1.1. Cele ogólne przedmiotu:	13
5.1.2. Cele operacyjne przedmiotu:	14
5.1.4. Procedury osiągania celów kształcenia:	15
5.1.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza:	16
6. Ewaluacja programu KUZ	17
7. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	17
7.1. Literatura	17
7.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	18
8. Sposób i forma zaliczenia kursu	19
9. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć	20

1. Wprowadzenie

Informacje ogólne:

Kurs umiejętności zawodowych jest krótką formą kształcenia zawodowego z zakresu wybranych zagadnień podstawy programowej kształcenia w zawodach, w zakresie:

- jednej części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji albo;
- efektów kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów oraz wspólnych dla zawodów w ramach obszaru kształcenia stanowiących podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów, albo;
- efektów kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów w zakresie organizacji pracy małych zespołów.

Osoba, która ukończyła kurs, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu umiejętności zawodowych. Urzędowym dokumentem potwierdzającym posiadanie kwalifikacji zawodowych jest certyfikat kwalifikacji zawodowej wydawany przez okręgową komisję egzaminacyjną osobie, która zdała egzamin zawodowy. Aby otrzymać taki certyfikat należy ukończyć wszystkie kursy umiejętności zawodowych w ramach danej kwalifikacji i zdać egzamin zawodowy.

Szczegółowe warunki organizacji kursów umiejętności zawodowych i akredytacji ośrodków określają przepisy prawa oświatowego. Rodzaje placówek, centrów kształcenia i szkół uprawnionych do prowadzenia kursów umiejętności zawodowych, a także warunki, organizację, tryb prowadzenia kształcenia w poszczególnych formach pozaszkolnych, wymogi programu nauczania, sposoby potwierdzania uzyskanych efektów kształcenia, wzory dokumentów wydawanych po ukończeniu kształcenia prowadzonego w formach pozaszkolnych określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej.

Wymagania wstępne dla słuchaczy:

Uczestnikami kwalifikacyjnego kursu zawodowego mogą być:

- osoby dorosłe, które spełniły obowiązek szkolny (ukończyły co najmniej 7/8-klasową szkołę podstawową lub gimnazjum);
- osoby niepełnoletnie, które ukończyły gimnazjum, mają skończone 15 lat, ale ze względów zdrowotnych lub spowodowanych sytuacją życiową nie mogą podjąć nauki w szkole ponad gimnazjalnej;
- osoby spełniające warunki określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 sierpnia 2017 r. w sprawie przypadków, w których do publicznej lub niepublicznej szkoły dla dorosłych można przyjąć osobę, która ukończyła 16 albo 15 lat, oraz przypadków, w których osoba, która ukończyła ośmioletnią szkołę podstawową, może spełniać obowiązek nauki przez uczęszczanie na kwalifikacyjny kurs zawodowy (Dz.U. 2017 poz. 1562 z późn. zm.);
- osoby posiadająca zaświadczenie od lekarza o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kształcenia w zawodzie, w którym wyodrębniona jest dana kwalifikacja (określone zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 316, z późn. zm.).

Informacje o sposobie organizacji kursu:

Kurs umiejętności zawodowych *Projektowanie prac graficznych i publikacji* został opracowany na podstawie wyodrębnienia jednostki efektów kształcenia PGF.04.4. z podstawy programowej w zakresie kwalifikacji PGF.04. Przygotowywanie oraz wykonywanie prac graficznych i publikacji cyfrowych (poziom 4 Polskiej Ramy Kwalifikacji),

wyodrębnionej z zawodu technik grafiki i poligrafii cyfrowej 311943, branży poligraficznej PGF. Program kursu umiejętności zawodowych można zrealizować w formie: stacjonarnej i zaocznej. Kształcenie prowadzone w formie stacjonarnej odbywa się co najmniej przez trzy dni w tygodniu a kształcenie w formie zaocznej odbywa się raz w tygodniu przez dwa dni. Kurs umiejętności zawodowych prowadzony w formie zaocznej trwa nie mniej, niż 65% minimalnej godzin liczby kształcenia zawodowego w danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego. Turnusy oraz zajęcia praktyczne i laboratoryjne realizowane w ramach kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych nie mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Rozpoczęcie kursu: kurs umiejętności zawodowych (KUZ) może rozpocząć się w dowolnym momencie danego semestru.

Czas realizacji: program kursu umiejętności zawodowych PGF.04.4. Projektowanie prac graficznych i publikacji opracowany został na 210 godzin (8 tygodni/2 miesiące dla formy stacjonarnej) oraz 140 godzin (8 tygodni/2 miesiące dla formy zaocznej).

Struktura: program PGF.04.4. jest typu przedmiotowego o strukturze liniowej. Wyodrębnione przedmioty realizowane są jako kształcenie praktyczne. Organizator kursu może podwyższyć poziom kształcenia w zależności od kompetencji słuchaczy.

Adresaci: osoby chcące zdobyć kwalifikacje w obrębie zawodu technik grafiki i poligrafii cyfrowej charakteryzują się: dokładnością, precyzją, umiejętnością logicznego myślenia, komunikatywnością, kreatywnością, otwartością na nowe wyzwania i łatwością nawiązywania kontaktów.

Warunki realizacji: placówka podejmująca realizację kursu kwalifikacyjnego PGF.04.4. powinna posiadać pomieszczenia dydaktyczne wyposażone w sprzęty najnowszej technologii i techniki stosowanej w zawodzie, zgodnie z wyposażeniem opisanym w podstawie programowej.

Ukończenie kursu: Osoba, która uzyskała zaliczenie z wszystkich przedmiotów i ukończyła kurs otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu umiejętności zawodowych.

Informacje o programie nauczania:

Program nauczania kursu umiejętności zawodowych jest to program przedmiotowy o strukturze liniowej. Strukturę programu nauczania kursu umiejętności zawodowych określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. 2019 poz. 652). Zgodnie z którym kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych prowadzi się na podstawie programu nauczania, który zawiera:

- nazwę formy kształcenia;
- czas trwania, liczbę godzin kształcenia i sposób jego organizacji;
- wymagania wstępne dla uczestników kursów umiejętności zawodowych uwzględniają także szczególne uwarunkowania związane z kształceniem w danym zawodzie lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, określone w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego;
- cele kształcenia i sposoby ich osiągania, z uwzględnieniem możliwości indywidualizacji pracy słuchaczy kursu umiejętności zawodowych lub uczestników kształcenia w formach pozaszkolnych, w zależności od ich potrzeb i możliwości;
- plan nauczania określający nazwę zajęć oraz ich wymiar;
- treści nauczania w zakresie poszczególnych zajęć;

- opis efektów kształcenia;
- wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych;
- sposób i formę zaliczenia.

W programie zgodnie z podstawą programową wskazano efekty kształcenia w ramach jednostki efektów kształcenia *PGF.04.4. Projektowanie prac graficznych i publikacji* obejmujące treści nauczania dotyczące zasad składania i łamania tekstu, tworzenia kompozycji graficzno-tekstowych i przygotowania graficznego projektów. Dodatkowe kursy uzupełniające w ramach kwalifikacji *PGF.04*, które słuchacz może ukończyć obejmują efekty kształcenia związane z jednostkami efektów kształcenia *PGF.04.2. Podstawy poligrafii*, *PGF.04.3. Przygotowanie materiałów graficznych* i *PGF.04.5. Przygotowanie prac graficznych do drukowania i publikacji* pozwalają uzyskać możliwość zdawania egzaminu zawodowego i uzyskanie certyfikatu kwalifikacji zawodowej *PGF.04. Przygotowywanie oraz wykonywanie prac graficznych i publikacji cyfrowych*.

Jednostki efektów kształcenia *Kompetencje personalne i społeczne* i *Organizacja pracy małych zespołów* nie mają wyodrębnionej liczby godzin, nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych powinni stwarzać warunki uczniom do nabywania KPS oraz umiejętności w zakresie OMZ.

Kompetencje personalne i społeczne:

- przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej,
- planuje wykonywanie zadania,
- wykazuje się kreatywnością i konsekwencją w realizacji zadań,
- ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania,
- aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe.

Organizacja pracy małych zespołów:

- planuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań,
- dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań,
- kieruje wykonaniem przydzielonych zadań,
- ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań.

Cele kształcenia:

Opracowany program nauczania kursu umiejętności zawodowych umożliwia osiągnięcie następujących celów ogólnych kształcenia zawodowego:

- przygotowanie uczących się do życia w warunkach współczesnego świata;
- wykonywanie pracy zawodowej;
- aktywne funkcjonowanie na zmieniającym się rynku pracy.

Absolwent kursu umiejętności zawodowych PGF.04.4. powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- wykonywanie składu i łamania tekstów gładkich i utrudnionych,
- wykonywanie layoutu publikacji,
- wykonywanie projektu publikacji i opakowań.

Odniesienie do potrzeb rynku pracy:

Technik grafiki i poligrafii cyfrowej to nowy zawód, utworzony niedawno na potrzeby zmieniającej się rzeczywistości – komputeryzacji, digitalizacji i informatyzacji praktycznie wszystkich dziedzin naszego życia, a także na potrzeby zmieniającego się rynku pracy. Jest zawodem szerokokoprowalnym kształcącym w dziedzinie związanej z multimediami, które wykorzystują różne formy informacji oraz różne formy przekazu. Drukowanie cyfrowe jest jedną z najbardziej dynamicznie rozwijających się technologii drukowania, której zastosowanie nie ogranicza się jedynie do drukarni cyfrowych. Technologia cyfrowa jest obecna w mniejszym lub większym stopniu we wszystkich przedsiębiorstwach poligraficznych. Jej możliwości połączone z technologiami informatycznymi stają się przepustką do powstawania i rozwoju firm pracujących w branży poligrafii cyfrowej. Dlatego też zarówno w Polsce jak i w innych krajach staje się coraz ważniejszą gałęzią poligrafii, szczególnie w odniesieniu do produkcji niskonakładowej oraz wielkoformatowej.

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 22.03.2019. istnieje umiarkowane zapotrzebowanie rynku pracy na osoby posiadające zawód technika grafiki i poligrafii cyfrowej w większości województw. Podobne dane prezentuje Obserwatorium Rynku Pracy w ramach badań opublikowanych za pomocą prognozy sytuacji w zawodach na terenie kraju oraz powiatów. Nie mniej jednak liczba aktualnych ofert pracy dla grafików komputerowych umieszczonych zarówno na stronach Urzędów Pracy, jak firm zajmujących się rekrutacją pracowników wskazuje na stale utrzymujący się trend wzrostu zatrudnienia w Polsce. Dodatkowo, ze względu na dynamicznie rozwijający się przemysł opakowaniowy wzrosło zapotrzebowanie na wykwalifikowaną i dobrze wykształconą kadrę pracowniczą wykonującą projekty opakowań. Można więc przypuszczać, że zapotrzebowanie na rynku pracy na technika grafiki i poligrafii cyfrowej nie zmaleje.

Technik grafiki i poligrafii cyfrowej może pracować w:

- firmach projektujących strony internetowe, opracowujących animacje, klipy filmowe, prezentacje multimedialne;
- studiach grafiki i fotografii cyfrowej;
- agencjach reklamowych;
- wydawnictwach;
- drukarniach cyfrowych i drukarniach drukujących technikami klasycznymi (z formą drukową).

Charakterystyka zawodu:

Technik grafiki i poligrafii cyfrowej zajmuje się szeroko pojętym przygotowywaniem materiałów do drukowania cyfrowego z uwzględnieniem technologii wizualizacji trójwymiarowej. Do zadań zawodowych technika grafiki i poligrafii cyfrowej należy: przygotowanie publikacji i prac graficznych do druku oraz publikacji elektronicznej, prowadzenie procesów drukowania cyfrowego, przygotowanie materiałów cyfrowych do wykonania projektów graficznych, obróbka druków cyfrowych, prowadzenie procesów drukowania przestrzennego 3D i obróbka przestrzennych druków 3D. Z dostarczonych danych w postaci tekstu, wykresów, fotografii i tabel wykonuje za pomocą

specjalistycznego oprogramowania obróbkę materiałów graficznych i tekstu w postaci: korekty barwnej, formatowania tekstu, dostosowania paramentów bitmap do procesu druku cyfrowego, impozycji tekstu i grafiki na arkuszu drukarskim. Technik grafiki i poligrafii cyfrowej wykonuje wydruki próbne wraz z opisem technologicznym oraz cyfrowe odbitki nakładowe a także dokonuje obróbki wydruków w szeroko pojętych procesach introligatorskich, co pozwala na uzyskanie gotowego produktu poligraficznego.

Możliwości wykonywania zawodu przez osoby z dysfunkcjami czy niepełnosprawne:

Podjęcie pracy w zawodzie uniemożliwiają następujące przeciwwskazania zdrowotne:

- wady wzroku;
- upośledzenie widzenia barw.

Istnieją możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych, np. z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, niedosłyszących, z dysfunkcją kończyn dolnych czy poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Współpraca przy opracowaniu programu:

Program kursu umiejętności zawodowych został opracowany we współpracy z nauczycielami poligraficznych przedmiotów zawodowych oraz zakładami poligraficznymi z województwa małopolskiego.

Forma i zakres współpracy z pracodawcami:

Dla poszczególnych przedmiotów oraz działów programowych proponowane formy i zakres współpracy w pracodawcami są uzależnione od specyfiki zajęć edukacyjnych oraz wymagań podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie kwalifikacji.

W zakresie teoretycznych przedmiotów zawodowych proponowane formy i zakres współpracy to:

- konsultacje w zakresie tematyki zajęć ze szczególnym uwzględnieniem wiadomości i umiejętności oczekiwanych przez pracodawców ze względu na specyfikę lokalnego rynku pracy oraz ze względu na postęp techniczny i wprowadzanie innowacyjnych branżowych rozwiązań w treści kształcenia;
- współpraca przy diagnozowaniu wiedzy i umiejętności nabytych przez słuchaczy kursu;
- realizacji wycieczek zawodowych i wizyt studyjnych uzupełniających realizowany program kursu;
- wyposażanie pracowni szkolnych w nowoczesne branżowe środki dydaktyczne.

W zakresie kształcenia praktycznego optymalna forma i zakres współpracy to:

- realizacja części zajęć praktycznych w rzeczywistych warunkach pracy u pracodawców.

Obowiązki organizatorów kursów umiejętności zawodowych w stosunku do okręgowej komisji egzaminacyjnej:

Podmiot prowadzący kurs umiejętności zawodowych jest obowiązany poinformować okręgową komisję egzaminacyjną o rozpoczęciu kształcenia na kursie umiejętności zawodowych w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia tego kształcenia (zgodnie z par. 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 652). Informacja powinna zawierać:

- oznaczenie podmiotu prowadzącego kurs umiejętności zawodowych;
- nazwę i symbol cyfrowy zawodu, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego, oraz nazwę i oznaczenie kwalifikacji, zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, w zakresie której jest prowadzone kształcenie;
- termin rozpoczęcia i zakończenia kursu umiejętności zawodowych;
- liczbę słuchaczy kursu umiejętności zawodowych.

Kurs umiejętności zawodowych powinien zakończyć się nie później niż na 6 tygodni przed pierwszym dniem terminu głównego egzaminu zawodowego (ma to znaczenie dla słuchaczy, którzy kończąc KUZ PGF.04.4. mają „skompletowane” wszystkie KUZ-y w ramach kwalifikacji PGF.04. i chcą przystąpić do egzaminu zawodowego).

2. Plan ogólny kursu umiejętności zawodowych Projektowanie prac graficznych i publikacji

Tabela 1. Plan ogólny kursu umiejętności zawodowych Projektowanie prac graficznych i publikacji

	Sposób organizacji	
	Forma stacjonarna	Forma zaoczna
Liczba godzin kształcenia:	210 godz.	140 godz.
Czas trwania kursu:	Kształcenie prowadzone w formie stacjonarnej odbywa się przez trzy dni w tygodniu co daje 8 tygodni (kurs umiejętności zawodowych może rozpocząć się w dowolnym momencie danego semestru)	Kształcenie w formie zaocznej odbywa się raz w tygodniu przez dwa dni co daje 8 tygodni (kurs umiejętności zawodowych może rozpocząć się w dowolnym momencie danego semestru)

2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia

Przedmioty:

Projektowanie graficzne i skład publikacji

ek-efekt kluczowy; **ep**-efekt pomocniczy; **ew**-efekt ważny

Tabela 2. Pogrupowanie efektów kształcenia

Efekty kształcenia	Liczba godz.	Kryteria weryfikacji	Projektowanie graficzne i skład publikacji
PGF.04.4. Projektowanie prac graficznych i publikacji			
Stosuje zasady składania i łamania tekstów (EW)	90	Określa zasady składu tekstów gładkich	x
		Określa zasady składu tekstów utrudnionych	x
		Określa zasady łamania tekstu	x
		Dobiera narzędzia do łamania tekstu	x
		Stosuje narzędzia do łamania tekstu	x
Tworzy kompozycje graficzno-tekstowe prac i publikacji (EK)	80	Ustala parametry layoutu publikacji	x
		Tworzy layout publikacji zgodnie z zasadami kompozycji	x

Efekty kształcenia	Liczba godz.	Kryteria weryfikacji	Projektowanie graficzne i skład publikacji
Przygotowuje graficznie projekty opakowań (EW)	40	Projektuje graficznie akcydensy	x
		Projektuje graficznie publikacje zwarte	x
		Klasyfikuje opakowania	x
		Wymiaruje opakowania	x
		Tworzy siatki opakowań	x
		Wykonuje projekty opakowań	x

2.2. Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Tabela 3. Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek, ew, ep)	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty NAZWA ZAJĘĆ	Okres realizacji w cyklu nauczania
PGF.04.4. Projektowanie prac graficznych i publikacji	Stosuje zasady składania i łamania tekstów (EW)	90	Określa zasady składu tekstów gładkich	Projektowanie graficzne i skład publikacji	8 tygodni
			Określa zasady składu tekstów utrudnionych		
			Określa zasady łamania tekstu		
			Dobiera narzędzia do łamania tekstu		
			Stosuje narzędzia do łamania tekstu		
	Tworzy kompozycje graficzno-tekstowe prac i publikacji (EK)	80	Ustala parametry layoutu publikacji		
			Tworzy layout publikacji zgodnie z zasadami kompozycji		
			Projektuje graficznie akcydensy		
			Projektuje graficznie publikacje zwarte		
	Przygotowuje graficznie projekty opakowań (EW)	40	Klasyfikuje opakowania		
			Wymiaruje opakowania		
			Tworzy siatki opakowań		

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek, ew, ep)	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty NAZWA ZAJĘĆ	Okres realizacji w cyklu nauczania
			Wykonuje projekty opakowań		

2.3. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe

Tabela 4. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe

Nazwa zajęć	Zajęcia teoretyczne	Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep oraz kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć	
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Projektowanie graficzne i skład publikacji	-----	210	Stosuje zasady składania i łamania tekstów (EW)	<ul style="list-style-type: none"> – Określa zasady składu tekstów gładkich – Określa zasady składu tekstów utrudnionych – Określa zasady łamania tekstu – Dobiera narzędzia do łamania tekstu – Stosuje narzędzia do łamania tekstu
			Tworzy kompozycje graficzno-tekstowe prac i publikacji (EK)	<ul style="list-style-type: none"> – Ustala parametry layoutu publikacji – Tworzy layout publikacji zgodnie z zasadami <ul style="list-style-type: none"> o kompozycji – Projektuje graficznie akcydensy – Projektuje graficznie publikacje zwarte
			Przygotowuje graficznie projekty opakowań (EW)	<ul style="list-style-type: none"> – Klasyfikuje opakowania – Wymiaruje opakowania – Tworzy siatki opakowań – Wykonuje projekty opakowań

3. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

Tabela 5. Plan kursu umiejętności zawodowych

Nazwa zajęć	Liczba godzin		Uwagi o realizacji
	forma stacjonarna	forma zaoczna	
Kształcenie praktyczne			
1. Projektowanie graficzne i skład publikacji*	210	140	w całym cyklu kształcenia
Łączna liczba godzin zajęć**	210	140	
Planowany termin egzaminu zgodnie z terminem wyznaczonym przez CKE po ukończeniu wszystkich KUZ w ramach danej kwalifikacji.			
* Zajęcia bez możliwości realizacji treści kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość			
** Planowany cykl kształcenia - 8 tygodni dla formy stacjonarnej i zaocznej.			

Program uwzględnia minimalną liczbę godzin kształcenia w ramach danej kwalifikacji nie mniejszą niż minimalna liczba godzin określona w par. 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 652). W programie założono 100% liczby godzin wynikającej z podstawy programowej.

4. Cele kształcenia KUZ

Absolwent kursu umiejętności zawodowych powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- pozyskiwanie materiałów cyfrowych do wykonania projektu graficznego,
- przygotowanie elementów tekstowych i graficznych do wykonania projektu graficznego.

5. Programy poszczególnych zajęć

5.1. Program nauczania dla przedmiotu: Projektowanie graficzne i skład publikacji

5.1.1. Cele ogólne przedmiotu:

- Poznanie zasad projektowania publikacji.
- Kształtowanie umiejętności planowania pracy grafika.

- Poznanie zasad projektowania opakowań.

5.1.2. Cele operacyjne przedmiotu:

Słuchacz/uczestnik potrafi :

- Ustalić parametry techniczne publikacji.
- Określać zasady składu tekstów gładkich i utrudnionych.
- Rozróżniać znaki korektorskie i adiustacyjne.
- Dobrać układ typograficzny publikacji.
- Określać zasady przygotowania layoutu publikacji.
- Określać parametry impozycji i rozmieszczenie użytków na arkuszu.
- Określać zasady przygotowania publikacji do drukowania.
- Określać zasady przygotowania publikacji elektronicznych.
- Określać zasady przygotowania siatki opakowania.
- Klasyfikować opakowania.
- Przestrzegać zasad kultury osobistej i etyki zawodowej.
- Wykazywać się kreatywnością i konsekwencją w realizacji zadań.
- Planować wykonanie zadania zawodowego.
- Ponosić odpowiedzialność za podejmowane działania.
- Stosować techniki radzenia sobie ze stresem.
- Aktualizować wiedzę i doskonalić umiejętności zawodowe.
- Stosować metody i techniki rozwiązywania konfliktów i problemów.
- Współpracować w zespole.

Tabela 6. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Temat zajęć	Liczba godzin	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
1) Zasady łamania tekstu 2) Skład tekstów gładkich 3) Skład tekstów utrudnionych 4) Narzędzia do łamania tekstu 5) Łamanie tekstu 6) System miar typograficznych i ich przeliczanie 7) Korekta techniczna tekstów	90	Stosuje zasady składania i łamania tekstów (EW)	– Określa zasady składu tekstów gładkich – Określa zasady składu tekstów utrudnionych – Określa zasady łamania tekstu – Dobiera narzędzia do łamania tekstu – 5. Stosuje narzędzia do łamania tekstu
1) Parametry publikacji 2) Layout a kompozycja 3) Layout akcydensu zgodny z zasadami kompozycji 4) Kompozycja graficzno-tekstowa zgodna ze szkicem	80	Tworzy kompozycje graficzno-tekstowe prac i publikacji (EK)	– Ustala parametry layoutu publikacji – Tworzy layout publikacji zgodnie z zasadami kompozycji – Projektuje graficznie akcydensy – Projektuje graficznie publikacje zwarte
1) Klasyfikacja opakowań 2) Wymiarowanie opakowań 3) Siatki opakowań – zasady tworzenia 4) Tworzenie siatki opakowania według wytycznych 5) Tworzenie siatki opakowania własnego pomysłu	40	Przygotowuje graficznie projekty opakowań (EW)	– Klasyfikuje opakowania – Wymiaruje opakowania – Tworzy siatki opakowań – Wykonuje projekty opakowań

Treści nauczania zawartych w przedmiocie Projektowanie graficzne i skład publikacji nie można przeprowadzić w formie kształcenia na odległość.

5.1.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia:

Propozycje metod nauczania:

Przedmiot *Projektowanie graficzne i skład publikacji* ma charakter praktyczny, niezbędne jest, zatem stosowanie metod aktywizujących takich jak: dyskusja dydaktyczna, pokaz połączony z aktywnością uczestnika, ćwiczenia, metoda problemowa, metoda projektowa, symulacje.

Wskazania do indywidualizacji pracy:

- dostosowanie wiedzy do umiejętności słuchaczy;

- tworzenie grup o zróżnicowanych uzdolnieniach i umiejętnościach praktycznych;
- różnicowanie ćwiczeń praktycznych;
- ocenianie postępów słuchaczy z uwzględnieniem zasad oceniania słuchaczy o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Należy każdorazowo dostosować warunki, środki, metody i formy nauczania do indywidualnych potrzeb i możliwości słuchacza pod względem predyspozycji i umiejętności praktycznych (indywidualizacja słuchaczy). Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form organizacyjnych: indywidualnie i zespołowo (grupy jednorodne - osoby o podobnych osiągnięciach lub zainteresowaniach, grupy o zróżnicowanym poziomie - osoby w grupie mogą się wtedy wzajemnie wspierać, grupy doboru celowego - zgodnie z celem jaki chcemy osiągnąć, grupy losowe).

Obudowa dydaktyczna:

Stanowiska komputerowe do poligraficznych procesów przygotowawczych dla nauczyciela i uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia) z systemem operacyjnym, podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu oraz pakietem oprogramowania biurowego, oprogramowaniem do edycji tekstów, grafiki bitmapowej i wektorowej, oprogramowaniem edycji do plików PDF, oprogramowaniem do wykonywania impozycji, tablety graficzne (jeden tablet dla każdego ucznia), projektor multimedialny, sieciowa drukarka drukująca w czterech kolorach z dupleksem, skanery poligraficzne (jeden skaner dla ośmiu uczniów), aparaty fotograficzne, przyrządy kontrolno-pomiarowe, wzorniki barw, wzorniki podłoży do druku cyfrowego, przykładowe wydruki, produkty i półprodukty poligraficzne, przykłady projektów graficznych i typograficznych, tablice z krojami pism, przykłady kompozycji tekstu i grafiki.

Warunki realizacji:

Zajęcia powinny odbywać się w pracowni cyfrowych procesów poligraficznych wyposażonej w środki dydaktyczne wymienione w obudowie dydaktycznej.

5.1.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza:

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie wykonanych ćwiczeń i sprawdzianów praktycznych. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń i poprawność wykonania. Warunkiem zaliczenia ćwiczenia lub sprawdzianu jest uzyskanie co najmniej 75% punktów z możliwych do zdobycia.

6. Ewaluacja programu KUZ

Tabela 7. Ewaluacja programu KUZ

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
Tworzy kompozycje graficzno-tekstowe prac i publikacji (EK)	Pozytywna ocena końcowa z danego przedmiotu obejmującego realizację efektu. Poziom uzyskania efektu kształcenia wynika z wystawionej oceny. Na ocenę składa się średnia ocen z przedmiotu, procent ilości ocen pozytywnych.	Testy osiągnięć słuchaczy, ocena dokonywana przez prowadzącego zajęcia na podstawie obserwacji, prezentacje multimedialne, wypowiedzi ustne	Po ukończeniu działu nauczania obejmującego realizację efektu kształcenia. Po zakończeniu nauczania przedmiotu w ramach kształcenia.
	Pozytywny wynik egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie	Uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie - etapu pisemnego (50%), etapu praktycznego (75%)	Po ukończeniu kursu kwalifikacji w obrębie zawodu.

7. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

7.1. Literatura

1. Panák J., Čeppan M. Dvonka V., Karpinský L, Kordoš P., Mikula M., Jakucewicz S., Poligrafia procesy i technika, COBRPP, Warszawa 2005.
2. Paweł Zakrzewski, Kompendium DTP. Adobe Photoshop, Illustrator, InDesign i Acrobat w praktyce. Wydanie III, Helion, 2015.
3. Adobe Creative Team, Adobe Acrobat 9/9 PL. Oficjalny podręcznik, Helion, 2009.
4. Kelly Kordes Anton, John Cruise, Adobe InDesign CC/CC PL. Oficjalny podręcznik, Helion, 2016.
5. Pariah Burke, e-Publikacje w InDesign CS6. Projektowanie i tworzenie publikacji cyfrowych dla tabletów, czytników, smartfonów i innych urządzeń, Helion, 2013.
6. Brian Wood, Adobe Illustrator CC. Oficjalny podręcznik. Wydanie II, Helion, 2018.
7. Andrew Faulkner, Conrad Chavez, Adobe Photoshop CC. Oficjalny podręcznik. Wydanie II, Helion, 2018
8. Glyn Dewis, Photoshop. Profesjonalny retusz i fotomontaż, Helion, 2015.

9. Aleksander Kwaśny, DTP. Księga eksperta, Helion, 2002.
10. Cichocki, Pawlicki, Ruczka: Poligraficzny słownik terminologiczny, Polska Izba Druku, Warszawa 1999.
11. Czasopisma branżowe: „Poligrafika”, „Świat Druku”
12. Bruce Fraser, Chris Murphy, Fred Bunting, Profesjonalne zarządzanie barwą. Wydanie II, Helion, 2006.
13. Meyer Sarah A., Drew John T., Zarządzanie kolorem. Podręcznik dla grafików i projektantów, Arkady, 2014.
14. Dabner David , Stewart Sandra , Zempol Eric, SSzkoła projektowania graficznego. Zasady i praktyka, nowe programy i technologie, Arkady, 2019.
15. H.Kipphan, Handbook of Print Media, Heidelberg, 2001.
16. Susan Wightman, Michael Mitchell, Typografia książki. Podręcznik projektanta, d2d, 2015.

7.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

Pracownia cyfrowych procesów poligraficznych wyposażona w:

- stanowiska komputerowe do poligraficznych procesów przygotowawczych dla nauczyciela i uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia) z systemem operacyjnym, podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu oraz pakietem oprogramowania biurowego, oprogramowaniem do edycji tekstów, grafiki bitmapowej i wektorowej, oprogramowaniem edycji do plików PDF, oprogramowaniem do wykonywania impozycji,
- tablety graficzne (jeden tablet dla każdego ucznia),
- projektor multimedialny,
- sieciową drukarkę drukującą w czterech kolorach z dupleksem,
- skanery poligraficzne (jeden skaner dla ośmiu uczniów),
- aparaty fotograficzne (dwa aparaty na grupę),
- przyrządy kontrolno-pomiarowe,
- wzorniki barw,
- wzorniki podłoży do druku cyfrowego,
- przykładowe wydruki, produkty i półprodukty poligraficzne,
- przykłady projektów graficznych i typograficznych,
- tablice z krojami pism, przykłady kompozycji tekstu i grafiki.

8. Sposób i forma zaliczenia kursu

Organizacja kursu:

- czas trwania kursu (cykl kształcenia) – 8 tygodni (zarówno dla formy stacjonarnej jak i zaocznej);
- liczba godzin kształcenia – 210 godzin dla formy stacjonarnej i 140 godzin dla formy zaocznej;
- sposób organizacji kursu - forma stacjonarna i zaoczna.

Uczestnik uzyska zaliczenie kursu umiejętności zawodowych *PGF.04.4. Projektowanie prac graficznych i publikacji* w momencie zaliczenia przedmiotu. Proponuje się jako warunek zaliczenia przedmiotu uzyskanie co najmniej 75% punktów możliwych do zdobycia ze sprawdzianów praktycznych.

Forma i sposób zaliczenia poszczególnych zajęć edukacyjnych przewidzianych w planie nauczania zależy od specyfiki nauczanych treści kształcenia i może być:

- ustna;
- pisemna;
- ćwiczeń.

Wyboru formy zaliczenia dokonują nauczyciele/instruktorzy prowadzący obowiązkowe zajęcia edukacyjne, przewidziane w planie nauczania kursu umiejętności zawodowych, przed rozpoczęciem zajęć. Uczestnicy kursu są informowani o formie zaliczenia poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, przewidzianych w planie nauczania na pierwszych zajęciach.

Warunki zaliczenia kursu umiejętności zawodowych:

- uczęszczanie na zajęcia edukacyjne, przewidziane w planie nauczania, w wymiarze co najmniej 50% czasu przeznaczonego na te zajęcia;
- uzyskanie ocen wyższych niż niedostateczne z zaliczeń przeprowadzanych z poszczególnych zajęć edukacyjnych, określonych w planie nauczania;

W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z zaliczenia słuchacz kursu może poprawiać ocenę w formie i terminie ustalonym z nauczycielem prowadzącym zajęcia edukacyjne, przewidziane w planie nauczania.

Osoba, która uzyskała zaliczenie, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu umiejętności zawodowych.

9. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć

Tabela 8. Tabela weryfikacji programu nauczania KUZ pod kątem zgodności z przepisami prawa oświatowego

Lp.	Program kwalifikacyjnego kursu zawodowego/kursu umiejętności zawodowych uwzględnia	Zawartość opracowanego programu zajęć (Tak-T/Nie-N)
1	Cele kształcenia (zadania zawodowe)	T
2	Efekty kształcenia	T
3	Kryteria weryfikacji	T
4	Warunki realizacji kształcenia w kwalifikacji (lub niezbędne do realizacji danej jednostki efektów)	T
5	Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub jednostki efektów	T

Tabela 9. Tabela weryfikacji programu KUZ pod kątem kompletności efektów kształcenia

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
PGF. 04.4. Projektowanie prac graficznych i publikacji		
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
1) Stosuje zasady składania i łamania tekstów (EW)	<ul style="list-style-type: none"> – Określa zasady składu tekstów gładkich – Określa zasady składu tekstów utrudnionych – Określa zasady łamania tekstu – Dobiera narzędzia do łamania tekstu – Stosuje narzędzia do łamania tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – Zasady łamania tekstu – Skład tekstów gładkich – Skład tekstów utrudnionych – Narzędzia do łamania tekstu – Łamanie tekstu – System miar typograficznych i ich przeliczanie – Korekta techniczna tekstów
2) Tworzy kompozycje graficzno-tekstowe prac i publikacji (EK)	<ul style="list-style-type: none"> – Ustala parametry layoutu publikacji – Tworzy layout publikacji zgodnie z zasadami kompozycji – Projektuje graficznie akcydensy – Projektuje graficznie publikacje zwarte 	<ul style="list-style-type: none"> – Parametry publikacji – Layout a kompozycja – Layout akcydensu zgodny z zasadami kompozycji – Kompozycja graficzno-tekstowa zgodna ze szkicem
3) Przygotowuje graficznie projekty opakowań (EW)	<ul style="list-style-type: none"> – Klasyfikuje opakowania – Wymiaruje opakowania – Tworzy siatki opakowań – Wykonuje projekty opakowań 	<ul style="list-style-type: none"> – Klasyfikacja opakowań – Wymiarowanie opakowań – Siatki opakowań – zasady tworzenia – Tworzenie siatki opakowania według wytycznych – Tworzenie siatki opakowania własnego pomysłu